

Skriftlig fremsættelse (24. april 2025)

Indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af regionsloven og forskellige andre love (Ny regional forvaltningsmodel med sundhedsråd, afskaffelse af kontaktudvalg, sundhedsklynger, sundhedssamarbejdsudvalg, sundhedsaftaler i deres nuværende form, praksisplaner, kommunal medfinansiering på sundhedsområdet og nærhedsfinansiering samt konsekvensændringer i flere love som følge af sammenlægningen af Region Hovedstaden og Region Sjælland m.v.)

(Lovforslag nr. L 214)

Med dette lovforslag tager vi et vigtigt skridt i udmøntningen af Aftale om sundhedsreform 2024 (sundhedsreform-aftalen), som regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne) og Danmarksdemokraterne, Socialistisk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti og Radikale Venstre har indgået den 15. november 2024.

Lovforslaget er en del af den samlede lovgivningsmæssige gennemførelse af en ny sundhedsreform og udgør en central del af det samlede reformspor, som skal styrke sundhedsvæsenets sammenhængskraft og borgernes oplevelse af nærhed i mødet med sundhedstilbuddene. Reformen er en konsekvens af både politisk vilje og faglig indsigt i de udfordringer, som sundhedsvæsenet står over for. Borgerne skal møde en helhedsorienteret indsats, hvor de relevante aktører samarbejder tæt og koordineret på tværs af sektorer og geografier.

Samlet set er lovforslagets mål at fremme en enklere, mere gennemsigtig og mere lokalt forankret styring af sundhedsvæsenet. Ved at samle ansvar og skabe klarere snitflader styrker vi det tværsektorielle samarbejde og understøtter en mere sammenhængende indsats for borgerne. Det her lovforslag er første, vigtige skridt på vejen mod et sundhedsvæsen, der i endnu højere grad tager udgangspunkt i borgernes behov og det nære fællesskab.

Vi etablerer med lovforslaget en ny regional forvaltningsmodel, samtidig med vi overgår fra de nuværende fem regioner til en struktur med fire mere robuste regioner, idet Region Sjælland og Region Hovedstaden lægges sammen til en ny Region Østdanmark, mens Region Syddanmark, Region Midtjylland og Region Nordjylland forbliver uændrede. Vi skaber samtidigt nye rammer for det lokale og

regionale samarbejde med et stærkere fokus på nærhed, sammenhæng og borgerinddragelse. Som led heri etableres sundhedsråd i hver region, der indenfor geografisk afgrænsede områder skal varetage den umiddelbare forvaltning af sundheds-, social- og specialundervisningsområdet. Sundhedsrådene sammensættes af både medlemmer af regionsrådet og medlemmer af kommunalbestyrelsen i de kommuner, der henhører under sundhedsrådets geografisk afgrænsede område. Sundhedsrådene bliver en ny organisatorisk ramme for forpligtende og lokalt forankret samarbejde.

Det er en afgørende nyskabelse i vores sundhedsvæsen. Ved at samle ansvar og beslutningskraft i ét sundhedsråd for hvert område skaber vi mulighed for mere helhedsorienterede løsninger, der tager udgangspunkt i borgerens samlede behov, uanset om det handler om forebyggelse, behandling eller rehabilitering.

Lovforslaget indebærer samtidig, at vi nedlægger en række eksisterende samarbejdsfora, som i dag præger det lokale og regionale sundhedssamarbejde, herunder kontaktudvalg, sundhedsklynger og sundhedssamarbejdsudvalg. Ligeledes ophæves sundhedsaftalerne og praksisplanerne i deres nuværende form. Vi går fra mange lag og parallelle strukturer til én samlet og tydeligere struktur, hvor ansvar og kompetencer er mere klart placeret.

Regionsrådene skal i tilknytning til hvert sundhedsråd nedsætte patient- og pårørendeudvalg, som kan sikre en systematisk inddragelse af borgernes perspektiver i det lokale sundhedsvæsen, så borgerne dermed indtænkes som en aktiv og integreret del af beslutningsprocesserne.

Et andet vigtigt element i lovforslaget er ophævelsen af den kommunale medfinansiering og den såkaldte nærhedsfinansiering. Disse ordninger har i praksis haft begrænset styringseffekt og har samtidig givet anledning til uhensigtsmæssige incitament. Med afskaffelsen sikrer vi en mere retvisende og gennemsigtig økonomistyring, og vi indfører en overgangsordning, som økonomisk håndterer de byrdefordelmæssige konsekvenser for kommunerne. Den model, der lægges op til, er likviditetsneutral og skaber stabilitet i overgangen til det nye system.

Lovforslaget gennemfører også en række nødvendige konsekvensændringer i anden lovgivning som følge af sammenlægningen af Region Hovedstaden og Region Sjælland til den nye Region Østdanmark. Det omfatter blandt andet ændringer i valglovgivningen, i regionernes finansieringslov

samt i en række sektorlove, hvor de hidtidige regioner har været nævnt. Derudover justeres antallet af regionsrådsmedlemmer samt sammensætningen af forretningsudvalget, så udvalgsstrukturen svarer til de nye rammer.

Samtidig lægges der op til, at Region Hovedstaden og Region Sjælland i overgangsperioden frem til udgangen af 2026, hvor Region Østdanmark forventes at være fuldt etableret, skal indhente Sundhedsstyrelsens godkendelse ved større organisatoriske ændringer eller nye sundhedsplaner. Det sker for at sikre ro og stabilitet i overgangen til den nye struktur og for at understøtte en velkoordineret overdragelse af ansvar og opgaver.

Lovforslaget har været sendt i offentlig høring, hvor der blev modtaget bidrag fra en bred kreds af myndigheder og organisationer, herunder KL, Danske Regioner, Dansk Sygeplejeråd, FOA og en række kommuner. Høringen har ikke givet anledning til principielle ændringer, men har ført til

flere præciseringer og justeringer, blandt andet i forhold til sundhedsrådene og økonomien i overgangsordningen. Det vidner om, at lovforslaget hviler på et solidt fagligt og politisk grundlag, og høringssvarene viser, at der er en generel opbakning til retningen i reformen.

Fremsættelsen af dette lovforslag efter den 1. april beror dels på, at det fremgår af sundhedsreformaftalen, at de første lovforslag til gennemførelse af aftalen forventes at kunne blive fremsat i april 2025, dels på, at det af processuelle årsager ikke har været muligt at fremsætte det tidligere. Af hensyn til, at lovforslaget skal træde i kraft den 1. juli 2025, ønsker jeg, at lovforslaget behandles i indeværende folketingsår.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg hermed anbefale lovforslaget til det Høje Tings velvillige behandling.